

ՀԱՄԱՏԵՂ ԵՐԹ

Մարտի 3-ին Վրաստանի ազգային երիտասարդական խորհրդի և Թբիլիսիի «Նոր սերունդ» հայկական երիտասարդական կազմակերպության նախաձեռնությամբ կազմակերպվեց խաղաղասիրական և ազգամիջյան բարեկամության յուրօրինակ մի ձեռնարկում, որն անմիջականորեն կապվում է վերջին ժամանակներս Թբիլիսիի Լեսելիձե փողոցի վրա գտնվող Նորաշեն եկեղեցու շուրջ ծավալվող իրադարձությունների հետ: Երթի նպատակն էր՝ մեկ անգամ ևս փաստել, որ հայերն ու վրացիները, հարկապես երիտասարդներն իրարից փարանջարվելու ոչ մի բան չունեն:

Շուրջ հարյուր հոգու հասնող խումբը մոմավառություններով գուգորդվող իր երթը սկսեց Թբիլիսիի Սիոնի վրացական եկեղեցուց, այս անգամ Նորաշեն, որից հետո՝ առաջնորդանիսր Սուրբ Գևորգ եկեղեցի: Այսպեղ նրանց դիմավորեց Վիրահայոց թեմի փոխառաջնորդ Ս. Աբգար արեղա Հովակիմյանը, հույս հայտնելով հարցի շուրափույթ և բարենպաստ լուծման համար: Հայր Սուրբն այնուհետև օրվա հետ կապված աղոթք կարդաց և օրհնեց երիտասարդներին:

Պարմական ակնարկ: 15-րդ դարի կառույց Նորաշենում, որն այժմ գործող եկեղեցի է, ո՛չ վրացական և ո՛չ էլ հայկական ժամերգություն ու Ս. Պարարագ չի մարուցվում: 1994-1995 թվականներին որոշ անձինք, ցավոք սրտի, ուղղափառ Եկեղեցու ներկայացուցիչներ, ներխուժեցին եկեղեցի և ոչնչացրեցին ու քանդեցին Կրեդի պարմական քանդակներն ու սրբապարկներնրը, այդ թվում վնասեցին և Հովնաթանյանի բիբլիական թեմաներով սրեղծած որմնանկարները, որոնցով զարդարված է ողջ եկեղեցին: Այն ժամանակ Վրաստանի հայերի միությունը դիմեց Վրաց Պարրիարք Իլիա Բ-ին և Նորին Սրբություն Գարեգին Ա-ին, որոնց համարել ուժերով էլ վանդալիզմը կանխվեց, բայց Վրաստանի այդ ժամանակվա քաղաքական պայմաններում հարցը չլուծվեց, ուստի որոշվեց հետաձգել քննարկումը՝ մինչև երկրում վերջնական կայունության հաստատումը:

Կայացավ բանավոր համաձայնություն, ըստ որի՝ եկեղեցին պիտի ժամանակավորապես փակվեր: Եվ սակայն վերջերս Նորաշենի եկեղեցու բակում, այսպեղ արդեն դարեր շարունակ եղած հայկական խաչքարերի ու փայտանաքարերի կողքին, հայտնվեցին վրաց մակագրություններով փայտանաքարեր ու շիրմաքարեր, որոնք փաստելու էին եկեղեցու վրացական ծագումը: Պարզվեց նաև, որ ինքնակամ այս քայլն արվել էր Նորաշենից 20-25 մետր հեռավորությամբ գտնվող Ծմինդա Զվարի (Սուրբ Խաչ) վրացական եկեղեցու սպասավոր ոմն Հայր Տարիելի կողմից, ում նախաձեռնությամբ էլ եկեղեցու բակում ամեն օր մի խումբ վրացի հավաքացյալներ սկսեցին մոմեր վառել, հավանաբար, ի նշան բողոքի և Նորաշենի «վերադարձման»: Այս ամենին հաջորդեց վերջերս Վրաստանի «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերության «Կուրիեր» լրավական ծրագրով հնչած քառանայի անպարշաճ մեկնաբանությունը. «Թե ցանկանում են եկեղեցի ունենալ, ապա թող կառուցեն այն սեփական երկրում»:

Պետք է ասել, որ Նորաշենի խնդիրը մեծ արձագանք է ստացել և մինչ օրս լուսաբանվում է Վրաստանի լրատվամիջոցներով և արդեն վրացի բաժանայի այս խոսքերին բացասական գնահատական է տրվում այն պարզ պատճառով, որ նման բարձր մակարդակի հարցերն այդպես չեն լուծվում և ենթակա են Մայր Աթոռի և Վրաց Պապրիարքարանի ղեկավար մարմինների լուծմանն ու որոշմանը:

Ավելացնենք, որ Վիրահայոց Առաջնորդարանին հուզող հարցերով ու նաև Նորաշենի առնչությամբ, որը և անհարկի ստվեր է գցում հայ ու վրաց ժողովուրդների դարավոր բարեկամության վրա, թեմի առաջնորդը դիմել է Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին:

Նորաշենի հետ կապված հարցերի կարգավորման խնդրով երկրի նախագահին ու Վրաց Պապրիարքին, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին են դիմել նաև Վրաստանի հայերի միությունը և համայնքային այլ կառույցներ:

ՎԻՐԱՆԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՄԱՍԼՈ ՂԻՎԱՆ